

ANDELKA MARTIC, SCRITOAREA COPIILOR

miercuri, 20 ianuarie 2021

An elka Marti , scriitoare i traduc toare croat , în vârst de 97 de ani, a încetat din via pe 11 noiembrie 2020, la Zagreb, după boală îndelungată . An elka Marti s-a născut la Zagreb, pe 1 mai 1924, într-o familie cu trei copii. Tatăl ei moare în anul 1933, iar mama ei bolnavă o trimite la bunicii paterni, unde își petrece marea parte a copilăriei. La începutul celui de-al Doilea Război Mondial absolvă Liceul economic din Zagreb. După moartea fratelui Ivica, în anul 1942 la Jasenovac, An elka Marti se alătură mișcării partizanilor și devine corespondent de război pentru Divizia 28 slavoniană . Primele ei poezii au fost publicate de Grigor Vitez în revista Kulturni prilozci.

După război lucrează ca jurnalist la ziarul Vjesnik și Omladinski borac, ajunge redactor la revista pentru copii Pionir, dar și redactor-șef al revistei Radost și al editurii Naš djeca. An elka Marti devine cea mai însemnată reprezentantă a prozei de război croate pentru copii.

După încheierea războiului, publică nuvele pentru copii, în mare parte cu tematică de război (Micul cîmp și alte povești, 1951; Bjelko, 1951.) Opera sa în proză poate fi împărțită în trei părți, proză de război, autobiografică și proză cu elemente de ficțiune.

Cea mai bună lucrare a ei este romanul scurt Pirgo, apărut în anul 1953, în care vorbește despre prietenia dintre un băiat de cinci ani cu un pui de câprioară, care împărtășesc același destin în vârtejul războiului. Cu o intrigă simplă, romanul Pirgo, scris la persoana I aparține genului liric, și povestește despre un război în care pier toate ființele fără distincție. Romanul „Pirgo” a fost publicat în peste 40 de ediții în limba croată și a fost tradus în limbile slovenă, macedoneană, bulgară, poloneză, maghiară, cehă, italiană, albaneză, rusă și chineză. Datorită acestui roman, An elka Marti devine, în anul 1954, cel mai tânăr membru al Asociației Scriitorilor din Croația.

Autoarea a scris numeroase povești pentru copii, povești care au ca temă războiul și în care evocă propria copilărie săracă (Lupul pe drumul fructelor, 1956, În vârtej de vânt, 1958, Primăvara, eu și mama, 1968). și în proza ulterioară (Baba Kata, 1971, și altele) vor domina motivele autobiografice și fabulele moralizatoare.

A câștigat numeroase premii, printre care și Ordinul zâmbetelor, oferit de copiii polonezi, de care a fost foarte mândră .

Lina Tincul

